

**Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok zakończony
31 grudnia 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli
wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji
audytu wewnętrznego**

/Przyjęta Uchwałą Nr 34/X/19 Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 17 kwietnia 2019 r./

Kwiecień, 2019

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Wyniki ekonomiczne KGHM Polska Miedź S.A. w 2018 roku	2
3. Kluczowe zdarzenia w 2018 roku i wybrane zagadnienia wymagające uwagi	5
4. Ocena systemu zarządzania ryzykiem w Spółce w 2018 roku.....	9
5. Ocena systemu zarządzania zgodnością (compliance) w Spółce w 2018 roku.....	12
6. Ocena systemu audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej.....	12

1. Wstęp

Zgodnie z zasadą II.Z.10.1 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. przedkłada „Ocenę sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniając ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego”. Ocena ta została przygotowana w oparciu o przedłożone przez Zarząd dokumenty, dyskusje przeprowadzone z udziałem Zarządu i innymi osobami zapraszany na posiedzenia Rady, a także z uwzględnieniem sprawozdań finansowych, sprawozdania Zarządu z działalności KGHM Polska Miedź S.A. i Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz z uwzględnieniem wniosków wynikających z badania ksiąg rachunkowych Spółki przez Biegłego rewidenta.

2. Wyniki ekonomiczne KGHM Polska Miedź S.A. w 2018 roku

2.1 Produkcja górnicza i hutnicza

Wydobycie urobku w wadze suchej w 2018 r. osiągnęło poziom 30,3 mln t i było niższe o 0,9 mln t niż w roku poprzednim. Średnia zawartość miedzi w wydobytym urobku była niższa od zrealizowanej w roku 2017 na skutek eksploatacji rejonów o niższym okruszcowaniu rudy miedzi i wyniosła 1,49%. W przypadku srebra w urobku, zawartość kształtowała się na wyższym o 1,7% poziomie i wyniosła 48,6 g/t.

W efekcie powyższych wolumen miedzi w wydobytym urobku był niższy od wykonanego w 2017 r. o 14,8 tys. t Cu i wyniósł 452,0 tys. t, a wolumen srebra w urobku zmniejszył się o 18 t i wyniósł 1 471 t.

W 2018 r. przerobiono 30,3 mln t urobku w wadze suchej (o 1 247 tys. t mniej w stosunku do 2017r.). Mniejsze wydobycie urobku w Oddziałach Górniczych wpłynęło bezpośrednio na ilość miedzi w koncentracie i wyniosło 401,3 tys. t.

Produkcja koncentratu w wadze suchej zmniejszyła się w relacji do 2017 r. o 72 tys. t (spadek z 1 833 tys. t do 1 761 tys. t), a ilość srebra w koncentracie była niższa od wykonanej w 2017 r. o 2%.

Produkcja miedzi elektrolitycznej zmniejszyła się wobec roku poprzedniego o 20,2 tys. t, tj. 3,9%. Mniejsza produkcja miedzi elektrolitycznej wynika z postępu remontowej instalacji do przetopu koncentratów w Hucie Miedzi „Głogów II”, który trwał od 8 kwietnia do 25 czerwca.

Wznowienie produkcji nastąpiło 8 dni szybciej niż wynikało z pierwotnych harmonogramów. Uzupełnienie wsadu własnego obcym w postaci złomów, miedzi blister oraz importowanego koncentratu, pozwoliło na efektywne wykorzystanie dostępnych zdolności produkcyjnych.

Produkcja pozostałych produktów hutniczych (srebro, walcówka, drut OFE oraz wlewki) jest pochodną skali produkcji miedzi elektrolitycznej i zależy od rodzaju stosowanych surowców, jak również od zapotrzebowania na rynku.

W stosunku do 2017 r. produkcja złota metalicznego uległa zmniejszeniu o 34 tys. troz, tj. 29%, srebra metalicznego wyprodukowano mniej o 29 t, zamykając roczny wynik na poziomie 1 189 t.

2.2 Warunki makroekonomiczne w 2018 roku

W 2018 roku średnioroczne notowania miedzi ukształtowały się na poziomie 6 523 USD/t, co oznacza wzrost ceny w stosunku do roku poprzedniego o 6%. Notowania srebra, które ukształtowały się na średnim poziomie 15,71 USD/uncję spadły o 8%.

Średniorocznie kurs USD/PLN (NBP) w 2018 roku wyniósł 3,61 USD/PLN i był o 4% niższy niż w roku 2017 (3,78 USD/PLN).

2.3 Przychody ze sprzedaży

W 2018 r. wolumen sprzedaży miedzi w KGHM Polska Miedź S.A. wyniósł 514,4 tys. t i był porównywalny do wolumenu sprzedaży z 2017 r. (+2%), przy czym w roku 2018 wystąpiła sprzedaż koncentratu miedzi w ilości 149,5 tys. t wagi suchej (zawierający 22,3 tys. t Cu). Nastąpiło natomiast zmniejszenie wolumenu sprzedaży katod o 19,2 tys. t (-8%). Sprzedaż walcówki miedzianej wzrosła o 2,8 tys. t (+1%), a drutu OFE o 2,1 tys. t (+16%).

Sprzedaż srebra metalicznego w KGHM Polska Miedź S.A. w 2018 r. wyniosła 1 147 t i była niższa od poziomu sprzedaży w 2017 r. o 38 t (-3%). W roku 2018 dodatkowo nastąpiła sprzedaż srebra w koncentracie (81 t).

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

Wolumen sprzedaży złota w 2018 r. wyniósł 83,8 tys. troz, co stanowi spadek o 28% w odniesieniu do 2017 r. (117,1 tys. troz).

Ogółem przychody ze sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A. w 2018 r. osiągnęły poziom 15 757 mln PLN i były porównywalne do przychodów osiągniętych w 2017 r. (spadek o 2%, w 2017 r.: 16 024 mln PLN).

Przychody ze sprzedaży miedzi w 2018 r. osiągnęły poziom 12 342 mln PLN, co stanowi różnicę o +1% w stosunku do poziomu sprzedaży w roku ubiegłym (12 213 mln PLN).

Przychody ze sprzedaży srebra metalicznego w 2018 r. osiągnęły poziom 2 101 mln PLN i były niższe o 14% w porównaniu z poziomem przychodów ze sprzedaży w roku 2017. Dodatkowo w 2018 r., w KGHM Polska Miedź S.A. zanotowano przychody ze sprzedaży srebra w koncentracie rzędu 141 mln PLN.

Spadek przychodów ze sprzedaży srebra w 2018 r. spowodowany był głównie spadkiem notowań tego metalu wyrażonych w polskich złotych w stosunku do 2017 r. Przychody ze sprzedaży złota w 2018 r. osiągnęły poziom 381 mln PLN, natomiast w roku 2017 – 556 mln PLN. Różnica ta wynikała z mniejszej produkcji złota w 2018 r.

2.4 Koszty podstawowej działalności operacyjnej

Koszty podstawowej działalności operacyjnej Spółki (obejmujące koszty wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu) w 2018 r. wyniosły 13 460 mln PLN i kształtowały się na poziomie o 4% wyższym do analogicznego okresu roku 2017. Istotny wpływ na wartość kosztów podstawowej działalności operacyjnej Spółki miała zmiana stanu półfabrykatów, produktów i produkcji w toku, która wyniosła w 2018 r. -236 mln PLN (w 2017 r. -1 097 mln PLN) i wynikała głównie ze spadku zapasów półfabrykatów. Na koniec roku 2018 nieznacznie wzrosły zapasy produkcji w toku oraz wyrobów gotowych.

Koszty ogółem według rodzaju za 2018 r. w relacji do 2017 r. był niższe o 2,1% głównie z uwagi na niższe zużycie wsadów obcych (mniejsza ilość o 27 tys. ton i niższa cena o 1,5%) oraz niższy podatek od wydobycia niektórych kopaliny (niższa produkcja koncentratów własnych i niższe notowania srebra).

Koszt produkcji miedzi w koncentracie - C1 wyniósł odpowiednio: w 2017 r. 1,52 USD/funt i w 2018 r. 1,85 USD/funt. Na wartość kosztu wpływ miało umocnienie się złotego względem dolara amerykańskiego, niższe notowania srebra, niższa produkcja koncentratów własnych.

2.5 Wynik finansowy

W 2018 r. Spółka zanotowała zysk netto w wysokości 2 025 mln PLN, tj. o 702 mln PLN (53%) wyższy niż w roku poprzednim.

Na poprawę wyniku złożyły się przede wszystkim następujące czynniki:

- zmniejszenie o 376 mln PLN przychodów ze sprzedaży z wyłączeniem skutków transakcji zabezpieczających, na które złożyły się:
  - spadek o 643 mln PLN przychodów ze sprzedaży podstawowych produktów (Cu, Ag, Au) z tytułu mniej korzystnego średniorocznego kursu walutowego USD/PLN (zmiana z 3,78 do 3,61 USD/PLN),
  - zmniejszenie o 575 mln PLN przychodów z tytułu niższego wolumenu sprzedaży miedzi (-14,2 tys. t, -3%), srebra (-38 t, -3%) i złota (-33 tys. troz, -28%),
  - zwiększenie o 461 mln PLN przychodów ze sprzedaży koncentratu miedzi (zmiana z 80 mln PLN do 541 mln PLN),
  - wzrost o 419 mln PLN przychodów z tytułu wyższych notowań miedzi (+357 USD/t, +6%) i złota (+11 USD/troz, +1%) przy spadku notowań srebra (1,34 USD/troz, -8%),
  - zmniejszenie o 38 mln PLN przychodów ze sprzedaży towarów oraz pozostałych wyrobów i usług, w tym wartość usługi przerobu koncentratu na katody (-58 mln PLN) oraz zmniejszenie sprzedaży ołowiu rafinowanego (-12 mln PLN).
- zwiększenie kosztów działalności podstawowej o 561 mln PLN, w tym:

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

- zwiększenie kosztów o 861 mln PLN z tytułu różnicy między zmianą stanu półfabrykatów, produktów i produkcji w toku w 2018 r. (pomniejszającą koszty) wynoszącą -236 mln PLN, a wartością tej pozycji w 2017 r. -1 097 mln PLN,
- niższe zużycie wsadów obcych o 27 tys. ton Cu (-18%) przy cenie zakupu niższej o 1,5%.
- wyższe o 410 mln PLN inne koszty, w tym pozostałe koszty rodzajowe o 419 mln PLN, głównie w związku ze zmianą kosztów: pozostałych materiałów i energii (+191 mln PLN), usług obcych (+118 mln PLN), amortyzacji (+101 mln PLN), świadczeń pracowniczych (+114 mln PLN), podatku od wydobycia niektórych kopalin (-94 mln PLN).
- zmiana salda strat/odwróceń strat z -330 mln PLN w 2017 r. do +355 mln PLN w 2018 r.,
- skutki różnic kursowych (-274 mln PLN),
- zwiększenie o 235 mln PLN przychodów dywidend,
- skutki transakcji zabezpieczających (+227 mln PLN).

Ponadto nastąpił wzrost wyniku o 822 mln PLN z tytułu pozycji dla których nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

2.6 Sytuacja majątkowa i źródła finansowania Spółki

Suma aktywów na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 34 250 mln PLN, co oznacza zwiększenie w porównaniu do stanu na koniec 2017 r. o 3 303 mln PLN, tj. o 11%, na co złożyły się przede wszystkim zwiększenie wartości:

- długoterminowych instrumentów finansowych o 1 422 mln PLN, w tym głównie udzielonych pożyczek (+1 290 mln PLN) oraz pochodnych aktywów finansowych (+210 mln PLN),
- górniczych i hutniczych rzeczowych aktywów trwałych o 1 027 mln PLN, wynikające z realizacji inwestycji – nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w 2018 r. wyniosły 2 132 mln PLN,
- środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 393 mln PLN oraz
- zapasów o 245 mln PLN, w tym głównie półproduktów i produktów w toku (+144 mln PLN) oraz produktów gotowych (+117 mln PLN),

przy zmniejszeniu poziomu **należności od odbiorców** o 724 mln PLN w związku z wdrożeniem nowych programów finansowania należności (faktoring), spadek cen miedzi w II półroczu 2018 r. oraz zmiany sposobu rozliczania grudniowych kontraktów spotowych.

Po stronie pasywów na zwiększenie sumy bilansowej złożyły się przede wszystkim zwiększenie:

- kapitałów własnych o 1 789 mln PLN, w tym w związku z wypracowanym w 2018 r. zyskiem netto w wysokości 2 025 mln PLN,
- zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz cash pool o 705 mln PLN, na co złożyły się różnice kursowe (+597 mln PLN), wartość naliczonych odsetek (+277 mln PLN) oraz przepływów pieniężnych (-169 mln PLN),
- zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych o 318 mln PLN oraz wobec dostawców o 200 mln PLN,
- rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych o 184 mln PLN,

przy zmniejszeniu pozycji pochodne instrumenty finansowe o 77 mln PLN.

W 2018 r. poziom wskaźnika Dług Netto / EBITDA Grupy Kapitałowej wyniósł 1,6 podczas gdy celem utrzymania płynności finansowej Grupy, w długim horyzoncie jest utrzymanie wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

3. Kluczowe zdarzenia w 2018 roku i wybrane zagadnienia wymagające uwagi

3.1 Weryfikacja Strategii

W kontekście działań strategicznych w 2018 roku, istotnym zdarzeniem była decyzja Zarządu o konieczności przeprowadzenia przeglądu strategicznego i ewentualnej aktualizacji Strategii Spółki. Zasadność dokonania przeglądu podyktowana była szeregiem czynników. Złożyły się na nią zarówno uwarunkowania zewnętrzne, jak i wewnętrzne. Od uchwalenia Strategii na lata 2017-2021 minęło przeszło półtora roku. Był to czas dynamicznych przemian w przemyśle wydobywczym. Mowa tu nie tylko o wyzwaniach makroekonomicznych ale także o megatrendach, które silnie oddziałują na całą branżę surowcową. Nowoczesne technologie, innowacje, nacisk na gospodarkę obiegu zamkniętego, zrównoważone inwestowanie, elektromobilność, zapotrzebowanie na surowce - wszystko to sprawiło, że Zarząd Spółki czuł się w obowiązku dynamicznie reagować i dostosowywać do panujących w otoczeniu reguł i trendów, aby utrzymywać wysoką pozycję KGHM Polska Miedź S.A. na świecie.

Dla zapewnienia efektywnego przebiegu procesu przeglądu strategicznego Zarząd Spółki powołał wewnętrzny Zespół ds. analizy Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2017-2021 z perspektywą do 2040 roku oraz opracowania rekomendacji dotyczących dalszych kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Przeprowadzono cykl spotkań i konsultacji z komórkami merytorycznymi odpowiedzialnymi za poszczególne obszary strategiczne. Dokonano analizy wewnętrznych zasobów oraz potrzeb Spółki. Następnie skonfrontowano je z uwarunkowaniami rynkowymi. Wypadkową stanowi zaprezentowana w grudniu 2018 roku Strategia na lata 2019-2023.

Zaktualizowana Strategia nie zmieniła dotychczasowego podejścia Spółki do prowadzonej działalności biznesowej. KGHM podtrzymuje swoją odpowiedzialną postawę i długofalowe myślenie o przyszłości przedsiębiorstwa. Aktualne uwarunkowania sprawiły jednak, że Spółka będzie działać z większą koncentracją na czterech kierunkach strategicznych, tzw. 4E – elastyczność, efektywność, ekologia i e-przemysł. Te z kolei przekładają się na 6 obszarów strategicznych, które choć zaktualizowane, to stanowią ciągłość wobec obowiązujących wcześniej w Spółce strategii wykonawczych i wspierających. Obszary, o których mowa to produkcja, rozwój, innowacje, efektywna organizacja, człowiek i środowisko, stabilność finansowa. Każdy z nich posiada swoje unikalne cele oraz stosowne opomiarowanie w postaci wskaźników KPI, które ułatwią monitorowanie postępów realizacji. W obszarze aktywów zagranicznych, kluczowym założeniem strategicznym jest zwiększenie produkcji przy zachowaniu efektywności kosztowej. Najistotniejszym działaniem w tym zakresie jest ciągła optymalizacja zdolności produkcyjnych w kopalni Sierra Gorda, w ramach której planowane jest zwiększenie średniorocznego dziennego przerobu rudy do poziomu 130 tys. ton od roku 2020. W Spółce trwa aktualnie wewnętrzny proces operacjonalizacji Strategii, celem uszczegółowienia i rozplanowania konkretnych działań.

3.2 Inwestycje rzeczowe

W roku 2018 poniesiono nakłady na inwestycje rzeczowe w wysokości 2 132 mln PLN (w tym nakłady na prace rozwojowe niezakończone 5 mln PLN oraz koszty finansowania zewnętrznego 133 mln PLN).

Około 62% poniesionych nakładów wykorzystano na realizację projektów odtworzeniowych i utrzymaniowych w głównym ciągu technologicznym, przede wszystkim mających na celu utrzymanie produkcji górniczej na planowanym poziomie.

Pozostałe nakłady roku 2018 dotyczą projektów rozwojowych mających wpływ na ciąg technologiczny, wolumen produkcji, wdrożenie działań optymalizujących wykorzystanie istniejącej infrastruktury, utrzymanie kosztów produkcji oraz dostosowanie działalności firmy do zmieniających się standardów, norm prawnych i regulacji.

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

Szczegółowemu nadzorowi Rady Nadzorczej w roku 2018 podlegały następujące projekty rozwojowe:

<p>Rozbudowa Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych (OUOW) „Żelazny Most” (w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 215 mln PLN)</p>	<p>Na podstawie uzyskanego w 2016 r. pozwolenia na rozbudowę Obiektu Głównego do rzędnej 195 m n.p.m. oraz zezwolenia na dalsze prowadzenie OUOW, sukcesywnie trwa nadbudowa zapór w ramach bieżącej działalności operacyjnej Oddziału.</p> <p>W marcu 2018 r. uzyskano decyzję pozwolenia na budowę Kwatery Południowej. Budowa Kwatery Południowej pozwoli na dodatkowe zdeponowanie odpadów w ilości ok. 170 mln m³.</p> <p>W maju 2018 podpisano umowę na wykonanie Budowy Kwatery Południowej z firmą Budimex. Trwają roboty budowlane.</p> <p>Uzyskano zamienne pozwolenie na budowę Stacji Segregacji i Zagęszczania Odpadów. Rozpoczęto roboty budowlane związane z wykonaniem Stacji Segregacji i Zagęszczania Odpadów.</p>
<p>Uzbrojenie rejonów górniczych (w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 312 mln PLN, w tym 48 mln poniesiono na Program Udostępnienia Złoże)</p>	<p>W oddziałach górniczych prowadzono inwestycje związane z rozbudową infrastruktury oddziałów wydobywczych, urządzeniami wentylacyjnymi i klimatyzacyjnymi oraz inwestycje dotyczące transportu taśmowego i rurociągów.</p>
<p>Wymiana parku maszynowego w kopalniach (w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 266 mln PLN)</p>	<p>W zakresie modernizacji i wymiany parku maszynowego w kopalniach zakupiono 263 szt. maszyn górniczych (dotyczy kategorii odtworzenie).</p>
<p>Program Udostępnienia Złoże – PUZ (wcześniej GGP) (w roku 2018 ogółem na projekt poniesiono nakłady w wysokości 413 mln PLN, w tym 48 mln PLN na uzbrojeniu rejonów górniczych oraz 365 mln PLN na projekty rozwojowe)</p>	<p>W ramach programu realizowane są projekty związane z rozbudową infrastruktury górniczej (wyrobiska przygotowawcze i udostępniające oraz roboty górnicze i infrastruktura niezbędna dla uzbrojenia tych wyrobisk).</p> <p>Kontynuowano prace w zakresie głębinienia szybu GG-1 (materiałowo-zjazdowego, pełniącego funkcję wdechową). Docelowa głębokość szybu to 1350 m, przy średnicy 7,5 m.</p> <p>Kontynuowano prace przygotowawcze związane z uzyskaniem zezwolenia na budowę kompleksu szybu GG-2 („Odra”). Zakończono rozmowy z Samorządem Terytorialnym, związane z planami budowy szybu GG - 2. Podpisano porozumienie. Władze Gminy przystąpiły do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Trwają uzgodnienia z projektantem i biurem urbanistycznym.</p> <p>Rozpoczęto budowę Powierzchniowej Stacji Klimatyzacji Centralnej przy szybie GG-1. Kontynuowane są prace nad projektem budowlanym Systemu Przesyłu Wody Lodowej (SPWL). Uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji SPWL</p> <p>W 2018 roku wykonano również (łącznie inwestycyjne i kosztowe) 45,2 km wyrobisk górniczych w Obszarach Górniczych ZG Rudna oraz Polkowice-Sieroszowice, co stanowi blisko 80 % ogólnej ilości wykonanych wyrobisk udostępniających i przygotowawczych w KGHM w kopalniach Rudna, Polkowice-Sieroszowice i Lubin (łącznie 57,3 km).</p>

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

	<p>Wydobycie urobku w 2018 roku z obszaru GGP (roboty eksploatacyjne oddział G-25 kopalnia Rudna oraz roboty chodnikowe prowadzone przez departament GU) wyniosło 2 428 tys. ton w.s. rudy Cu.</p> <p>Zawartość % metali w urobku z rejonu obszaru GGP w urobku KGHM ogółem w 2018 r wyniosła średnio: 1,63% Cu i 84,2 g/Mg Ag.</p>
Program Modernizacji Pirometalurgii	<p>W 2018 r. kontynuowano fazę zakończenia projektu PMP – uzyskanie pozwoleń na użytkowanie, sukcesywne przekazywanie do eksploatacji wraz z uzyskiwaniem pozwoleń na użytkowanie oraz odbiorami zleceń i umów.</p> <p>W 2018 r. instalacja pieca zawieszinowego w Hucie Miedzi Głogów I pracowała z wydajnością 77,6% projektowanej wydajności znamionowej.</p> <p>Uśredniona narastająca wydajność przerobu koncentratu w nowym piecu zawieszinowym w 2018 r. wynosiła 102,4 Mg/h oraz 103,1 Mg/h (projektowana 132 Mg/h) za cały dotychczasowy okres od rozruchu (tj. 15.10.2016). Uwzględniając wydajność projektową (132 Mg/h), wielkość 102,4 Mg/h stanowi 77,6% wydajności projektowej. Wzrost wydajności przerobu w nowym piecu zawieszinowym nastąpi po uruchomieniu i ustabilizowaniu pracy instalacji do prażenia koncentratów.</p>
Program Rozwoju Hutnictwa (w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 52 mln PLN)	<p>Kontynuowano prace w obrębie kluczowych węzłów technologicznych w ramach składowych zadań inwestycyjnych programu, tj. budowy Suszarni Parowej HM Głogów II oraz Instalacji do prażenia koncentratu miedzi,</p> <p>Kontynuowana była realizacja, rozliczenia i odbiory projektów związanych z dostosowaniem infrastruktury technicznej do zmiany technologii hutniczej w HM Głogów I, polegające na wdrożeniu działań techniczno-technologicznych w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odtworzenia środków trwałych, – zapewnienia spełnienia przepisów Unii Europejskiej i innych wymogów prawnych, – dostosowania infrastruktury energetycznej, drogowej i pozostałej w HM Głogów I, – zasilania w energię elektryczną, sterowanie i oświetlenie istniejących obiektów i urządzeń HM Głogów I.
Program dostosowania instalacji technologicznych KGHM do wymogów konkluzji BAT dla przemysłu metali nieżelaznych wraz z ograniczeniem emisji arsenu (BATAs) (w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 2 mln PLN)	<p>Uruchomiony w roku 2018 Program BATAs obejmuje 26 nowych projektów inwestycyjnych, w tym 20 w HM Głogów i 6 w HM Legnica.</p> <p>Do końca grudnia 2018 r. uruchomiono 11 projektów, w tym 9 w HM Głogów i 2 w HM Legnica. Ponadto prowadzonych jest 7 postępowań przetargowych, a dla 8 projektów są aktualizowane założenia projektowe.</p>
Zwiększenie zdolności produkcyjnych do 160 tys. Mg miedzi katodowej rocznie w Oddziale HM Legnica (HML160) (w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 83 mln PLN)	<p>W ramach projektu w roku 2018 kontynuowano prace związane z budową pieca Wychylno-Topielno-Rafinacyjnego (WTR) w Hucie Miedzi Legnica. Prowadzono montaż urządzeń: pieca WTR, komory dopalania, wieży pełnego odparowania, maszyny odlewniczej, instalacji doprowadzających media, instalacji elektrycznej i aparatury kontrolno-pomiarowej oraz automatyki (APKiA).</p>

<p>Program KGHM 4.0. (w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 41 mln PLN)</p>	<p>Uruchomiony w 2018 r. Program KGHM 4.0 jest przedsięwzięciem stanowiącym implementację idei Industry 4.0 w środowisku techniczno-organizacyjnym KGHM Polska Miedź S.A. W ramach Programu KGHM 4.0 zakłada się realizację projektów w 3 obszarach: INDUSTRY, ICT, PROJEKTY WSPIERAJĄCE. Program ma na celu doprowadzenie do spójnego zarządzania obszarem produkcyjnym i wykorzystanie danych w celu poprawy jego produktywności i efektywności.</p> <p>W grudniu 2018 r. w Lubinie uruchomiono dostępny dla wszystkich punkt ładowania samochodów elektrycznych. Jest to rezultat porozumienia z firmą Tauron, które zakłada współpracę przedsiębiorstw w obszarze rozwoju elektromobilności, w tym budowania infrastruktury stacji ładowania pojazdów, usług carsharingu (auta na minuty), oraz wspólnych działań proekologicznych.</p>
---	---

3.3 Rozbudowa Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych „Żelazny Most”

Na projekt rozbudowy OUOP „Żelazny Most” w roku 2018 poniesiono nakłady w wysokości 215 mln PLN.

Na podstawie uzyskanego w 2016 r. pozwolenia na rozbudowę Obiektu Głównego do rzędnej 195 m n.p.m. oraz zezwolenia na dalsze prowadzenie OUOW, sukcesywnie trwa nadbudowa zapór w ramach bieżącej działalności operacyjnej Oddziału. W marcu 2018 r. uzyskano decyzję pozwolenia na budowę Kwatery Południowej. Budowa Kwatery Południowej pozwoli na dodatkowe zdeponowanie odpadów w ilości ok. 170 mln m³.

W maju 2018 podpisano umowę na wykonanie Budowy Kwatery Południowej z firmą Budimex. Trwają roboty budowlane. Uzyskano zamienne pozwolenie na budowę Stacji Segregacji i Zagęszczania Odpadów. Rozpoczęto roboty budowlane związane z wykonaniem Stacji Segregacji i Zagęszczania Odpadów.

3.4 Zmiana technologii w HM Głogów I

Produkcja miedzi w HM Głogów I w 2018 r. przebiegała na założonym w budżecie poziomie, a dyspozycyjność pieca zawieszinowego była wyższa od planowanej o 0,93%.

Inwestycja związana z instalacją prażenia koncentratów miedzi weszła w końcowy etap. Głównym zadaniem instalacji prażenia koncentratów miedzi jest usunięcie węgla organicznego z koncentratów, co w konsekwencji obniża wartość energetyczną materiału wsadowego do pieca zawieszinowego i pozwala na zwiększenie produkcji. Instalacja do usuwania węgla organicznego jest rozwiązaniem prototypowym w skali światowej i wymaga optymalizacji pracy oraz poprawy niezawodności urządzeń. Po serii prób w 2018 r. instalacja prażenia koncentratów miedzi jest w fazie dochodzenia do zdolności projektowych.

Osiągnięcie założonych parametrów przez instalację prażenia koncentratów pozwoli na zakończenie procesu zmiany technologii w HM Głogów I i zwiększenie zdolności produkcyjnych w HM Głogów I zgodnie z założeniami projektowymi.

3.5 Zapasy półfabrykatów

Zmiany wielkości zapasów półproduktów i koncentratów są konsekwencją okresowych remontów części ogniowych hut, a ich poziom musi zapewnić ciągłość procesów technologicznych we wszystkich fazach produkcji.

Przed zaplanowanym postojem HM Głogów II na okres kwiecień – czerwiec 2018 r. zwiększono poziom zapasów anod do wielkości umożliwiającej osiągnięcie założonej produkcji miedzi katodowej zgodnie z budżetem. W trakcie postoju części ogniowych hut do końca remontu, zapas sukcesywnie obniżała się i został wykorzystany do produkcji katod oraz stabilnej pracy elektrorafinacji.

W czasie trwania postoju zapas koncentratów wzrastał i osiągnął maksymalny poziom w czerwcu 2018r. Celem optymalizacji jego wielkości sprzedano 150 tys. ton koncentratu, natomiast dzięki skróceniu remontu w HM Głogów II o 8 dni oraz stabilnej pracy ciągów produkcji miedzi, zapas koncentratów sukcesywnie zmniejszał się.

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

W trakcie roku 2018 przeprowadzane były próby intensyfikacji przerobu koncentratu z ZWR Lubin w piecach zawieszinowych, celem utrzymania optymalnej struktury przerabianych koncentratów i zmniejszenia udziału w zapasie koncentratu Lubin. Wielkość zapasu pozostawionego na koniec roku koncentratu, umożliwi na intensyfikacji jego przerobu w latach 2019 -2020 i realizację zwiększonych planów produkcji.

3.6 Sytuacja w aktywach zagranicznych

Kopalnia Sierra Gorda w Chile

Produkcja miedzi w koncentracie w 2018 roku wyniosła 96,9 tys. ton, natomiast produkcja molibdenu w koncentracie wyniosła 26,7 mln funtów (dla 100% udziałów).

Realizowane w 2018 r. zadania koncentrowały się na stabilizacji pracy zakładu przerobczego oraz zwiększeniu poziomu uzysków metali. Utrzymanie produkcji na poziomie z 2017 r., przy jednoczesnym spadku zawartości Cu w rudzie, możliwe było poprzez zwiększenie efektywności wykorzystania aktywów w obszarze przerobu rudy. W 2018 r. prowadzone były działania prewencyjne w zakresie remontów i wymiany elementów instalacji, co pozwoliło na wydłużenie okresów między głównymi remontami Zakładu Wzbogacania Rudy z 2 miesięcy w 2017 r. do 3 miesięcy w 2018 r., a w konsekwencji zwiększenie wolumenu przerobionej rudy o 7% w stosunku do 2017 r. W odniesieniu do produkcji molibdenu zanotowano spadek w porównaniu do 2017 r. o 9,0 mln funtów na skutek eksploatacji stref wydobywczych, charakteryzujących się niższą zawartością molibdenu (zatwierdzona w planie kopalni sekwencja wydobycia uwzględnia obszary o niższej zawartości tego metalu).

Obecnie prace ukierunkowane są na rozwój kopalni poprzez działania mające na celu optymalizację ciągu technologicznego, którego konsekwencją ma być zwiększenie średniorocznego dziennego przerobu rudy w Sierra Gorda do poziomu co najmniej 130 tys. ton od roku 2020.

W 2018 r. prowadzono prace mające na celu minimalizację potencjalnego ryzyka projektu tlenkowego i zwiększenie jego efektywności, głównie poprzez analizę opcji wstępnego kruszenia rudy przed skierowaniem jej do procesu ługowania. W ramach analizy przeprowadzono również testy kruszenia. Ponadto rozpoczęto testy ługowania pokruszonej rudy w kolumnach. Dokonano także wstępnej weryfikacji procedury związanej ze zmianą wymaganych pozwoleń dla projektu.

Aktywa operacyjne KGHM International

W 2018 roku aktywa produkcyjne KGHM International (z wyłączeniem Sierra Gorda) wyprodukowały łącznie 78,8 tys. ton miedzi, 0,9 tys. ton niklu, 1,6 tony srebra i 67,6 tys. uncji złota, palladu oraz platyny.

W ramach podjętych dotychczas działań mających na celu dalszy rozwój aktywów produkcyjnych KGHM International, dokonano aktualizacji podstawowych założeń techniczno-ekonomicznych aktywów produkcyjnych. W IV kwartale 2018 r. wznowiono produkcję w kopalni McCreedy w Zagłębiu Sudbury i jednocześnie podjęto decyzję o zawieszeniu wydobycia z końcem I kwartału 2019 r. z obszaru Morrison.

3.7 Bezpieczeństwo i higiena pracy w KGHM Polska Miedź S.A. w roku 2018

W roku 2018 r., Spółka zanotowała spadek łącznej liczby wypadków przy pracy (w rozumieniu Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych), liczonych rok do roku z poziomu 300 do 297 poszkodowanych (-3). Obniżenie wypadkowości dotyczyło w szczególności oddziałów powierzchniowych, w których. odnotowano w roku 2018 65 wypadków przy pracy, w stosunku do 60 zdarzeń zarejestrowanych w roku 2017 (-5). Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy w kopalniach Spółki w roku 2018 była nieco większa i osiągnęła poziom 237 poszkodowanych, w stosunku do 235 zanotowanych w roku 2017 (+2). Gros wypadków przy pracy (ok. 98,7%) miało charakter lekki, a ich głównymi przyczynami były w kolejności kontakt (uderzenie) o lub przez ruchome/ nieruchome przedmioty, utrata równowagi przez pracowników, oberwanie się skał z calizny i urazy związane z korzystaniem z narzędzi pracy.

W roku 2018 Spółka kontynuowała prace dotyczące implementacji wieloletniego Programu Poprawy Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w KGHM Polska Miedź S.A. do roku 2020, wzbogacając go o nowe cenne inicjatywy. Program jest elementem zaktualizowanej strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2017 – 2021 z perspektywą do roku 2040. Spółka zamierza utrzymywać podjęty wysiłek dla realizacji długoterminowej wizji „Zero wypadków z przyczyn osobowych i technicznych, zero chorób zawodowych wśród naszych pracowników i kontrahentów. Szereg zrealizowanych dotychczas zadań przynosi efekty w postaci obniżenia wskaźników

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

wynikowych wypadkowości. Wskaźnik wyników LTIRF_{KGHM} (Lost Time Injury Frequency Rate KGHM) w roku 2018, tj. całkowita liczba wypadków przy pracy w Spółce standaryzowana do 1 mln przepracowanych godzin przez pracowników ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A., uległ obniżeniu o 1,1% w stosunku do roku 2017 uzyskując poziom 10,3 (2017 = 10,4) i jednocześnie jest mniejszy o 45% od wartości zanotowanej w roku 2010 (liczba wypadków przy pracy w przeliczeniu na zatrudnienie spadła w tym samym okresie o 46,2%).

4. Ocena systemu zarządzania ryzykiem w Spółce w 2018 roku

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. definiuje ryzyko jako wpływ niepewności, będący integralną częścią prowadzonej działalności i mogący skutkować zarówno szansami, jak i zagrożeniami dla realizacji celów biznesowych. Oceniany jest aktualny i przyszły, faktyczny oraz potencjalny wpływ ryzyka na działalność Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. W oparciu o przeprowadzoną ocenę, dokonywana jest weryfikacja i dostosowanie praktyk zarządczych w ramach odpowiedzi na poszczególne ryzyka.

W ramach Polityki i Procedury Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym oraz zaktualizowanego w 2018r. Regulaminu Komitetu Ryzyka Korporacyjnego i Zgodności, konsekwentnie realizowany jest proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej. W spółkach Grupy Kapitałowej dokumenty regulujące zarządzanie ryzykiem korporacyjnym są spójne z obowiązującymi w Jednostce Dominującej. KGHM Polska Miedź S.A. sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej. Proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym poddawany jest corocznie przeglądowi skuteczności przez Departament Audytu Wewnętrznego (zgodnie z wytycznymi – Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016).

Na bieżąco identyfikowane, oceniane i analizowane, w kontekście możliwości ich ograniczenia, są ryzyka w różnych obszarach działalności Grupy Kapitałowej. Ryzyka kluczowe Grupy Kapitałowej są przedmiotem pogłębionej analizy w celu wypracowania Planu Odpowiedzi na Ryzyko i Działań Dostosowawczych. Pozostałe ryzyka są poddane stałemu monitoringowi ze strony Departamentu Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodnością, a w zakresie ryzyk finansowych ze strony pionu Dyrektora Naczelnego ds. Skarbowości - Skarbnika Korporacyjnego.

Kompleksowe podejście do analizy ryzyka obejmuje również identyfikację ryzyk związanych z realizacją zakładanych celów strategicznych. W roku 2018r. przeprowadzono rewizję ryzyk związanych z realizacją celów strategicznych zawartych w Strategii Głównej oraz Strategiach Wykonawczych i Wspierających.

Poniżej przedstawiono zaktualizowaną w 2018 r. strukturę organizacyjną zarządzania ryzykiem w Jednostce Dominującej. Podział uprawnień i odpowiedzialności stosuje zasady dobrych praktyk Ładu Korporacyjnego i powszechnie uznany model trzech linii obrony.

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem w KGHM Polska Miedź S.A.

Rada Nadzorcza (Komitet Audytu)					
Dokonyje rocznej oceny efektywności procesu zarządzania ryzykiem oraz monitorowania poziomu ryzyk kluczowych i sposobu postępowania z nimi.					
Zarząd					
Ostatecznie odpowiedzialny za system zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad jego poszczególnymi elementami.					
1 linia obrony	2 linia obrony				3 linia obrony
Kierownictwo	Komitety Ryzyka				Audyt
Kadra kierownicza odpowiedzialna jest za przeprowadzenie identyfikacji, oceny i analizy ryzyk oraz wdrożenie, w ramach codziennych obowiązków, odpowiedzi na ryzyko. Zadaniem kadry kierowniczej jest bieżący nadzór nad stosowaniem odpowiednich odpowiedzi na ryzyko w ramach realizowanych zadań, tak aby ryzyko nie przekraczało oczekiwanego poziomu.	Wspierają efektywne zarządzanie ryzykiem oraz bieżący nadzór nad ryzykami kluczowymi.				Plan Audytu Wewnętrznego jest oparty o ocenę ryzyka oraz podporządkowany celom biznesowym, dokonywana jest ocena bieżącego poziomu poszczególnych ryzyk oraz skuteczności zarządzania nimi. Regulamin Audytu Wewnętrznego Dyrektor Naczelny ds. Audytu i Kontroli Raportowanie do Prezesa Zarządu
	Komitet Ryzyka Korporacyjnego i Zgodności	Komitet Ryzyka Rynkowego	Komitet Ryzyka Kredytowego	Komitet Płynności Finansowej	
	Zarządzania ryzykiem korporacyjnym oraz bieżące monitorowanie ryzyk kluczowych	Zarządzanie ryzykiem zmian cen metali (m.in.: miedź, srebro) oraz kursów walutowych i stóp procentowych	Zarządzanie ryzykiem niewywiązania się ze zobowiązań przez dłużników	Zarządzanie ryzykiem utraty płynności, rozumiane jako zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz pozyskiwania środków na finansowanie działalności	
	Polityka zarządzania ryzykiem korporacyjnym	Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym	Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym	Polityka zarządzania płynnością finansową	
	Departament Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodnością	Dyrektor Naczelny ds. Skarbowości – Skarbnik Korporacyjny			
	Raportowanie do Zarządu	Raportowanie do Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych			

Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności

Zarządzanie poszczególnymi ryzykami rynkowymi, kredytowym i płynności, jest przedmiotem odrębnych szczegółowych uregulowań w KGHM Polska Miedź S.A. i określają je następujące dokumenty:

- Polityka Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Regulamin Komitetu Ryzyka Rynkowego,
- Polityka Zarządzania Ryzykiem Kredytowym oraz Regulamin Komitetu Ryzyka Kredytowego,
- Polityka Zarządzania Płynnością Finansową oraz Regulamin Komitetu Płynności Finansowej

W oparciu o przyjęte w Spółce Polityki Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, Zarządzania Płynnością Finansową oraz Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, Zarząd Spółki zarządza zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka finansowego. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Spółki na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na skuteczną realizację zadań. Spółka na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym, kredytowym i płynności w KGHM Polska Miedź S.A. jest ograniczenie niepożądanego wpływu czynników finansowych na przepływy pieniężne, wyniki Spółki w krótkim i średnim okresie oraz budowanie wartości Spółki w długim terminie. Za zarządzanie opisanymi rodzajami ryzyka w Spółce i przestrzeganie przyjętych w poszczególnych zakresach Polityk odpowiada Zarząd. Podmiotami wspierającymi Zarząd w realizacji Polityk zarządzania ryzykiem są funkcjonujące od wielu lat w Spółce Komitet

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

Ryzyka Rynkowego, Komitet Ryzyka Kredytowego oraz Komitet Płynności Finansowej. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera zarówno procesy identyfikacji i pomiaru ryzyka, jak i jego ograniczania do akceptowalnych poziomów. Proces zarządzania ryzykiem wspierany jest przez odpowiednią strukturę organizacyjną i procedury stosowane w Spółce.

Od 2014 roku Spółka prowadzi scentralizowany proces zarządzania ryzykiem rynkowym w wybranych spółkach wydobywczych Grupy Kapitałowej (KGHM Polska Miedź S.A., KGHM INTERNATIONAL LTD., FNX Mining Company inc., Robinson Nevada Mining Company, Sociedad Contractual Minera Franke). Cele zarządzania ryzykiem rynkowym na poziomie Grupy są osiąganymi w wyniku ich realizacji w poszczególnych spółkach Grupy, przy koordynacji tych działań z poziomu podmiotu dominującego, tj. KGHM Polska Miedź S.A. W Spółce scentralizowane zostały kluczowe zadania związane z procesem zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie (m.in. koordynacja identyfikacji źródeł ekspozycji na ryzyko rynkowe, proponowanie strategii zabezpieczających, kontaktowanie się z instytucjami finansowymi w celu zawierania, potwierdzania i rozliczania transakcji pochodnych, kalkulowanie wyceny do wartości godziwej).

5. Ocena systemu zarządzania zgodnością (compliance) w Spółce w 2018 roku

KGHM Polska Miedź S.A. definiuje zgodność jako przestrzeganie wymagań wynikających z powszechnie obowiązujących regulacji prawnych i dobrowolnie przyjętych zobowiązań prawnych (np. normy ISO). Spółka uznaje zgodność za ważny element jej efektywnego działania, który wymaga podjęcia zdecydowanych działań mających na celu jej zapewnienie.

Stąd też w KGHM Polska Miedź S.A. funkcjonuje szereg komórek organizacyjnych (m.in. Departament Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodnością, Departament Bezpieczeństwa Łańcucha Dostaw, Wydział Etyki i Procedur Antykorupcyjnych) oraz rozwiązań systemowych (takich jak m.in.: dostęp do baz aktów prawnych dla pracowników, formalna procedura wewnętrzna występowania o interpretacje prawne, procesy identyfikacji wymagań prawnych oraz oceny ich zgodności w ramach funkcjonujących w Spółce norm ISO), które mają za zadanie zgodność zapewnić.

W 2018 roku dokonano gruntownego przeglądu rozwiązań obowiązujących w Spółce w tym zakresie, których efektem było powołanie Departamentu Analiz Regulacyjnych, którego zadaniem jest m.in. monitorowanie projektowanych regulacji na poziomie regionalnym, krajowym i międzynarodowym, co pozwoli na proaktywne działania ze strony Spółki.

Dodatkowo wprowadzono szereg nowych lub zaktualizowanych aktów normatywnych z obszaru bezpieczeństwa i przeciwdziałania stratom w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., etyki (m.in. znowelizowany Kodeks Etyki, procedura ujawniania nieprawidłowości) odpowiedzialności społecznej w zakresie łańcucha dostaw złota i srebra, czy ochrony danych osobowych.

6. Ocena systemu audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej ma na celu zapewnienie skuteczności i efektywności działania Spółki, rzetelności sprawozdawczości finansowej oraz zgodności działania Spółki z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej obejmuje nadzór, ogół wewnętrznych procedur, funkcję zgodności z przepisami, system sprawozdawczości finansowej, struktury organizacyjne, kontrole zaprojektowane w systemach informatycznych oraz inne mechanizmy kontrolne przyczyniające się do realizacji celów Spółki jak również wpływających na bezpieczeństwo i stabilność jej funkcjonowania. System kontroli wewnętrznej jest realizowany w celu racjonalnego zapewnienia o skuteczności i efektywności działań operacyjnych, rzetelności przekazywanej informacji, w szczególności w zakresie sprawozdania finansowego jak również adekwatności i operacyjnej efektywności wprowadzonych kontroli.

Nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w Spółce obejmuje:

- działalność Zarządu Spółki polegającą na ustanowieniu odpowiedniego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej,
- monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej,
- nadzór sprawowany przez właścicieli poszczególnych obszarów biznesowych w stosunku do podległych im jednostek/komórek organizacyjnych.

Ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2018, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego

Dodatkowo w ramach kontroli instytucjonalnej prowadzone są działania przez wyspecjalizowane jednostki, w szczególności w Pionie Bezpieczeństwa i Przeciwdziałania Stratom oraz w Pionie Audytu i Kontroli.

Szczególną rolę pełni funkcja audytu wewnętrznego, która jest realizowana przez wyodrębnioną w strukturze KGHM Polska Miedź S.A. komórkę organizacyjną – Departament Audytu Wewnętrznego i kierowana przez Dyrektora Naczelnego ds. Audytu i Kontroli. Funkcja audytu wewnętrznego podlega nadzorowi Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, który opiniuje regulamin audytu wewnętrznego, plan audytu wewnętrznego oraz otrzymuje roczne sprawozdania z realizacji planów audytu.

Departament Audytu Wewnętrznego systematycznie bada i monitoruje mechanizmy kontrolne oraz identyfikuje potencjalne ryzyka w poszczególnych procesach występujących w Spółce oraz w całej Grupie Kapitałowej, a także wykrywa nieprawidłowości i uchybienia w stosunku do obowiązujących procedur.

Czynności audytowe skupiają się na szacowaniu ryzyka oraz badaniu i monitorowaniu funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej w poszczególnych procesach występujących w Spółce i w Grupie Kapitałowej.

Prace audytu wewnętrznego w KGHM Polska Miedź S.A. prowadzone są z dotrzymaniem zasady niezależności i mogą obejmować wszystkie obszary działania Spółki i Grupy Kapitałowej. W przypadku, gdy pracownicy Departamentu Audytu Wewnętrznego nie posiadają wystarczających kompetencji w dziedzinie, która ma podlegać badaniu, wówczas Departament korzysta z pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych.

W 2018 roku Departament zrealizował badania w 30 różnego rodzaju obszarach tematycznych. Większość z tych badań w poszczególnych obszarach realizowana była w kilku lub kilkunastu jednostkach Grupy Kapitałowej jednocześnie. Zadania przeprowadzono zarówno w oddziałach, jak również w spółkach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź, włączając w to spółki zagraniczne.

W wyniku przeprowadzonych zadań audytowych w 2018 roku, sformułowane zostały do realizacji rekomendacje Obserwacje, wyniki oraz rekomendacje z całości prac zostały opisane w Sprawozdaniu z Wykonania Planu Audytu Wewnętrznego za 2018 rok Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Przeprowadzone zadania audytowe wykazały nieprawidłowości i uchybienia m.in. o charakterze formalno-prawnym, naruszenia obowiązków pracowniczych, a także nieefektywne gospodarowanie zasobami w różnych jednostkach GK KGHM. Sformułowane w stosunku do badanych jednostek rekomendacje miały na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i wzmocnienie systemu kontroli wewnętrznej poprzez wdrożenie procesu naprawczego. Wdrożenie rekomendacji jest na bieżąco monitorowane przez Departament Audytu Wewnętrznego.